

2014-03-14

Utvärdering av STINT Scholarship for Academic Excellence

Evaluation of STINT Scholarship for Academic Excellence

Malin Jondell Assbring, Miriam Terrell och Göran Melin

Faugert & Co Utvärdering AB

Utvärdering av STINT Scholarship for Academic Excellence

Evaluation of STINT Scholarship for Academic Excellence

Faugert & Co Utvärdering AB, mars 2014

Malin Jondell Assbring, Miriam Terrell och Göran Melin

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Summary	2
1. Inledning	3
1.1 Programmets kontext	3
1.2 Programmets utformning	3
1.3 Deltagande lärosäten och stipendiater	4
1.4 Utvärderingsfrågor	5
1.5 Genomförande	6
2. Stipendiaternas fortsatta karriärer	8
2.1 Var befinner sig stipendiaterna nu?	8
2.2 Stipendiets betydelse och påverkan	10
2.3 Stipendiaternas nuvarande relationer med Sverige	13
3. Programmets betydelse för lärosätena	14
3.1 Samarbeten mellan de svenska och utländska lärosätena	14
3.2 Sverige som val av studieland	14
3.3 Programmets betydelse för fortsatt samarbete	15
3.4 Spill over-effekter	15
4. Slutsatser och reflektioner	17
Bilaga A Intervjupersoner	19
Bilaga B Enkät	20

Sammanfattning

Programmet STINT Scholarship for Academic Excellence pågick mellan 2005 och 2011 och gav 50 stipendiater från sex universitet i Kina, Mexiko, Ghana och Sydkorea möjlighet att genomföra en tvåårig masterutbildning i Sverige. För att erhålla ett stipendium skulle stipendiaten på sedvanligt sätt ha sökt till en masterutbildning vid ett svenskt lärosäte och därefter ha blivit nominerad av det egna lärosätet. Det slutgiltiga urvalet av stipendiater gjordes av Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, STINT.

Programmet hade ett resultatmål och ett effektmål. Resultatmålet var att attrahera excellenta studenter och effektmålet att stimulera till långsiktig internationell samverkan inom forskning och högre utbildning. Programmet har under perioden december 2013 till februari 2014 utvärderats av Faugert & Co Utvärdering. Datasamlingen har bestått av dokumentstudier, en webbaserad enkät till stipendiaterna, intervjuer med representanter för svenska och utländska lärosäten samt med programmets tidigare koordinators, tillika mejlkorrespondens med ytterligare tre svenska lärosäten. Utvärdering har fokuserat på effektmålet.

De flesta av de forna stipendiaterna verkar nu i Sverige och i Kina, och en dryg tredjedel av dem har fortsatt en akademisk karriär efter sin masterutbildning. Resterande forna stipendiater återfinns utanför den akademiska sfären, och en klar majoritet av dessa har fått anställningar som stämmer överens med deras utbildningsinriktning. Enligt samtliga stipendiater var stipendiet från STINT avgörande för deras val att studera i Sverige, och det har dessutom haft betydelse både för individens och dennes familjs ekonomiska situation och för stipendiatens självförtroende. Stipendiaterna beskriver att de blev väl omhändertagna av STINT, och ungefär hälften av dem har än idag privat kontakt med den tidigare och nuvarande programkoordinators på STINT. Därtill har nästan alla stipendiater privat kontakt med sina tidigare studiekamrater.

De svenska och de utländska lärosätena har flera slags samarbeten med varandra, främst avseende studentutbytesprogram, men representanter för lärosätena menar att det är svårt att härleda samverkan till ett specifikt stipendieprogram. Eftersom det fanns väl fungerande samarbeten mellan lärosätena redan när STINTs program startade, ses programmet snarare som en produkt av detta än källan till nya eller fördjupade relationer.

Programmet har varit mycket framgångsrikt vad gäller stipendiaternas möjlighet till utbildning, personlig utveckling, förbättrad ekonomisk situation och vidare karriärutveckling. Utvärderingen har dock inte funnit något som pekar på att programmet vid denna tidpunkt ska ha nått sitt effektmål, det vill säga att ha stimulerat till långsiktig internationell samverkan inom forskning och högre utbildning. Därmed inte sagt att sådana effekter inte kan komma till stånd med tiden, men de kan i så fall knappast konstateras än på flera år.

Summary

The programme STINT Scholarship for Academic Excellence operated between 2005 and 2011, and gave 50 grantees from six universities in China, Mexico, Ghana and South Korea the opportunity to undertake a two-year Master's programme in Sweden. To obtain a scholarship, the grantee needed to apply to a Master's programme at a Swedish university in a customary manner and subsequently be nominated for the scholarship by his/her home university. The final selection of grantees was made by the Swedish Foundation for International Cooperation in Research and Higher Education, STINT.

The programme had a results objective and an impact objective. The results objective was to attract excellent students, and the impact objective was to stimulate long-term international collaboration in research and higher education. The programme has been evaluated by Faugert & Co Utvärdering (Technopolis Sweden) from December 2013 through February 2014. The evaluation has focused on the impact objective. Data collection consisted of document studies, a web-based survey to grantees, interviews with representatives of Swedish and foreign universities and with the programme's former coordinator, as well as e-mail correspondence with another three Swedish universities.

The majority of former grantees is presently residing in Sweden and in China, and over a third has pursued an academic career after their Master's degrees. Of the remaining former grantees, a clear majority is employed in fields outside of the academic sphere that match their educational profiles. According to all the grantees, the scholarship from STINT was crucial for their decision to study in Sweden, and it has been important for both the individuals' and their families' financial situation, as well as for the grantees' self-esteem. Grantees consider themselves well taken care of by STINT, and about half of them are still in personal contact with the former or present programme coordinator at STINT. In addition, almost all grantees are in contact with their former classmates.

The Swedish and foreign universities have undertaken several different kinds of collaborations with each other, predominantly student exchange programmes, but representatives from universities find it difficult to derive any such collaboration from this specific scholarship programme. As there were already well-functioning collaborations between these universities before the start of the STINT programme, the programme is considered a product of such relations rather than the source of new or deepened collaborations.

The programme has been very successful in terms of the grantees' opportunities for education, personal development, improved economic situation and further career development. However, this evaluation has not found any indications that the programme has already reached its impact objective, i.e. stimulated long-term international collaboration in research and higher education. This does not mean that such an impact cannot appear over time, but it can hardly be observed within the next few years.

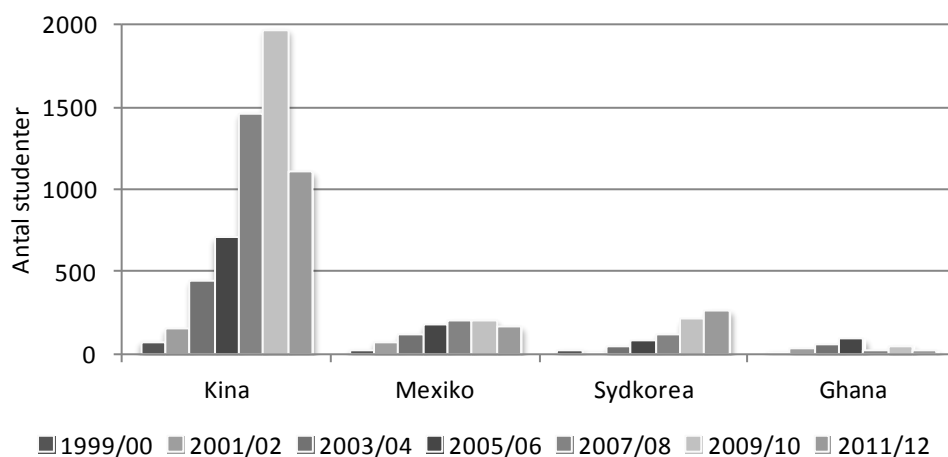
1. Inledning

Föreliggande rapport redovisar resultatet av en utvärdering av STINT Scholarship for Academic Excellence, ett stipendieprogram som med fem utlysningar under perioden 2005–2011 har gett 50 personer från Kina, Mexiko, Ghana och Sydkorea möjlighet att genomföra en tvåårig masterutbildning i Sverige. I detta kapitel beskriver vi programmets bakgrund och kontext, dess utformning samt vilka som har mottagit stipendier. Vi beskriver även vårt uppdrag, inklusive utvärderingsfrågorna, och hur vi har genomfört det.

1.1 Programmets kontext

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, STINT, erbjuder ett flertal bidrags- och stipendieprogram för att stödja internationalisering av forskning och utbildning på olika nivåer vid svenska lärosäten, inklusive främjande av internationellt akademiskt samarbete. Stiftelsens ambition är att öka lärosätenas internationella konkurrenskraft, att medverka till att svenska lärosäten är attraktiva miljöer för svenska och utländska forskare, lärare och studenter samt att stimulera till förändring inom internationalisering genom nya eller alternativa samarbetsformer.

STINTs arbete med internationalisering av högre utbildning och forskning har pågått under en period med ökande studentmobilitet. Figur 1 redovisar antalet utländska studenter (så kallade freemover- och utbytesstudenter) från Kina, Mexiko, Sydkorea och Ghana som för första gången registrerades på en svensk högskoleutbildning. Figuren täcker vartannat år från läsåret 1999/2000 till och med 2011/2012 och visar att antalet inkommande internationella studenter har ökat kraftigt sedan slutet av 1990-talet, där studentmobilitet från Kina till Sverige uppvisar en särskilt stor ökning. I figuren märks också en tydlig nedgång i antalet inkommande studenter för läsåret 2011/12 då studieavgifter infördes, med undantag för studenter från Sydkorea.

Figur 1 Antal studenter (freemover- och utbytesstudenter) per land och år som för första gången registrerats i svensk högskoleutbildning.¹

1.2 Programmets utformning

STINT Scholarship for Academic Excellence startade 2005 och ersatte då det tidigare stipendieprogrammet STINT Scholarship Programme. Det tidigare programmet gav årligen en summa pengar till några utvalda utländska lärosäten vilka själva valde ut

¹ Åren 1999/00 till 2005/06 är från SCBs rapport 2007/2008 (UF 20 SM 0901) och åren 2007/08 till 2011/12 är från SCBs rapport 2011/2012 (UF 20 SM 1203)

lämpliga stipendier för studier på masterutbildningar i Sverige. I det tidigare programmets utformning saknade STINT möjlighet att styra över vilka studenter som valdes ut, varför upplägget omformades när programmet STINT Scholarship for Academic Excellence tog vid.

Sedan 2005 och fram till 2011 har fem utlysningar inom STINT Scholarship for Academic Excellence resulterat i stipendier till totalt 50 studenter vid sex utvalda utländska lärosäten. De utvalda utländska lärosätena är:

- Tsinghua University, Kina
- Peking University, Kina
- Zhejiang University, Kina (utlysning fyra och fem)
- Monterrey Institute of Technology and Higher Education (ITESM), Mexiko
- Korean Advanced Institute of Science and Technology (KAIST), Sydkorea
- Kwame Nkrumah University of Science and Technology (KNUST), Ghana

De utländska lärosätena valdes ut i samråd med svenska lärosäten, men ett krav var att lärosätena skulle vara högt rankade samt ha möjlighet att hantera det administrativa arbetet med att välja ut kandidater.

Ett stipendium inom programmet innebar en summa på som mest 220 000 kronor (10 000 kronor per månad i högst 22 månader) för studenter som skulle påbörja en tvåårig masterutbildning vid ett svenskt lärosäte. För att erhålla ett stipendium skulle stipendiater på vanligt sätt ha sökt sig till en masterutbildning vid ett svenskt lärosäte och därefter ha blivit nominerad av det egna lärosätet utifrån kriterier som bestämdes av respektive lärosäte. Högst tolv kandidater kunde nomineras per lärosäte och år. Det slutgiltiga urvalet gjordes av STINT utifrån intervjuer med kandidaterna samt kandidaternas betyg.

STINT valde att avsluta stipendieprogrammet år 2011 då Sverige införde studieavgifter för studenter som inte är medborgare eller har uppehållstillstånd i stater inom EU och EES² eller i Schweiz. Anledningen var främst att stipendiet inte skulle kunna täcka studieavgifterna.

1.3 Deltagande lärosäten och stipendier

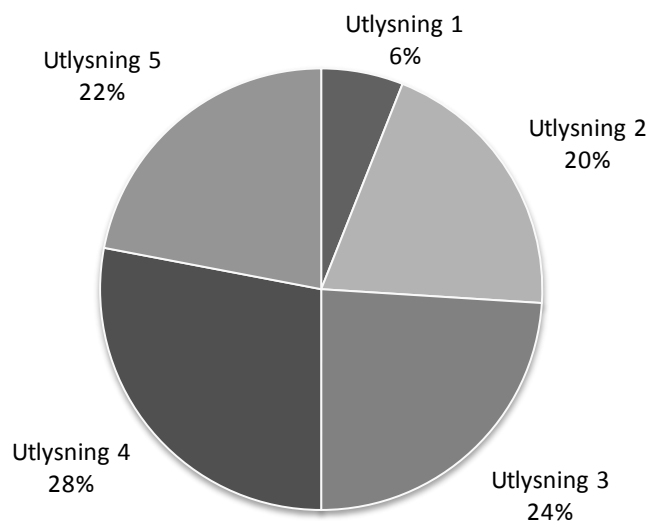
Drygt 50 procent av stipendierna har tilldelats studenter från kinesiska universitet, ungefär en fjärdedel vardera är från Mexiko och Ghana och endast en stipendiat är från Sydkorea. Som framgår av Tabell 1 genomförde drygt en tredjedel av stipendiater sin masterutbildning vid Kungl. Tekniska högskolan och nästan lika många vid Chalmers tekniska högskola. De resterande svenska lärosäten som tagit emot stipendier (mellan 1 och 6 stipendier) är Uppsala universitet, Lunds universitet, Linköpings universitet, Högskolan i Jönköping, Karolinska institutet, Umeå universitet och Linnéuniversitetet.

² Medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är EUs 28 medlemsstater samt Norge, Island och Liechtenstein.

Tabell 1 Antal stipendiaterna från respektive utländskt lärosäte till respektive svenskt lärosäte.

Till \ Från	Kina			Mexiko	Sydkorea	Ghana	Totalt
	Tsinghua Univ.	Peking Univ.	Zhejiang Univ.	ITESM	KAIST	KNUST	
Kungl. Tekniska högskolan	6	2	3	2	1	3	17
Chalmers tekniska högskola	2	1	1	7	-	2	13
Uppsala universitet	2	2	1	-	-	1	6
Lunds universitet	-	3	-	1	-	1	5
Linköpings universitet	-	-	-	1	-	2	3
Högskolan i Jönköping	-	-	-	-	-	2	2
Karolinska institutet	1	1	-	-	-	-	2
Umeå universitet	1	-	-	-	-	-	1
Linnéuniversitetet	-	-	-	1	-	-	1
Summa	12	9	5	12	1	11	50

Fördelningen av de 50 stipendierna över de fem utlysningarna framgår av Figur 2. Stipendierna i den första utlysningen påbörjade sin masterutbildning i Sverige läsåret 2006/07, stipendierna i den andra utlysningen började läsåret 2007/08, och så vidare.

Figur 2 Andel stipendiaterna per utlysning.

1.4 Utvärderingsfrågor

STINT Scholarship for Academic Excellence hade ett resultatmål respektive ett effektmål. Resultatmålet var att attrahera excellenta studenter och effektmålet var att

öka långsiktig internationell samverkan inom forskning och högre utbildning.³ Enligt önskemål från STINT har vi i denna utvärdering fokuserat på effektmålet, det vill säga om och hur programmet har påverkat förekomsten av långsiktig internationell samverkan inom forskning och högre utbildning.

Stiftelsens förfrågan om denna utvärdering innehöll, med referens till effektmålet, två olika perspektiv. Dels önskade stiftelsen få reda på hur de 50 stipendiaternas fortsatta karriärer har formats eller påverkats av stipendiet, och dels önskade stiftelsen få klarhet i om och på vilket sätt stipendierna har lett till fortsatt samarbete mellan de svenska och utländska lärosätena. Arbetet i denna utvärdering har utgått från följande frågor:

1. Hur har studenternas fortsatta karriärer kommit att formas efter perioden som stipendiat? Har de studerat vidare, i så fall vad och var? Arbetar de och i så fall var? Vilken typ av arbetsuppgifter har de?
2. I vilken utsträckning och på vilket sätt har stipendierna påverkat studenternas fortsatta karriärer?
3. Hur ser stipendiaternas nuvarande relationer med Sverige ut? Har de kontakt med det svenska lärosätet och med svenska studiekamrater?
4. I vilken utsträckning bedriver de svenska lärosätena samarbete med de utvalda utländska lärosätena och finns det någon koppling till de forna stipendiaterna?
5. Hur många studenter från de utvalda utländska lärosätena har sökt svenska masterutbildningar men inte fått stipendium från STINT?

1.5 Genomförande

Faugert & Co Utvärdering AB har under perioden december 2013 till februari 2014 genomfört det arbete som redovisas i denna rapport. Utvärderingen har genomförts av Malin Jondell Assbring, Miriam Terrell och Göran Melin, där den sistnämnde agerat projektledare och kvalitetssäkrare.

Datansamlingen har bestått av:

- Dokumentstudier av stipendiaternas rapporter samt Statistiska Centralbyråns statistikrapporter om utländska studenter i Sverige
- Tio intervjuer med personer vid de svenska och utländska lärosätena samt programmets tidigare koordinatör
- En webbaserad enkät skickad till 49 av de 50 stipendiaterna, med en svarsfrekvens på 69 procent (34 svar)

De tio intervjupersonerna (se Bilaga A) består av tidigare programkoordinatör vid STINT, fem personer vid fyra av de svenska lärosätena och fyra personer vid universiteten i Kina och Mexiko. Utöver intervjuer har vi haft mejlkorrespondens med tre av de svenska lärosätena. Under uppdragets gång har vi även haft avstämningar med nuvarande programkoordinatör och programchef vid STINT.

En webbaserad enkät (se Bilaga B) bestående av ett dussin frågor skickades till 49 av de 50 stipendiaterna. Enkäten nådde slutligen 48 stipendiater eftersom en mejladress inte fanns tillgänglig och en annan inte var aktuell. Mejladresser till mottagarna av enkäten tillhandahölls av STINT. Endast en av stipendiaterna kom från Sydkorea, personen har inte besvarat enkäten och därför redovisas inte Sydkorea i rapporten.

³ I den utlysningstext som STINT kommunicerade till utvärderarna var effektmålet formulerat som "forskning och utveckling", inte "forskning och högre utbildning". Texten i den engelska originalversionen av utlysningstexten var dock "research and higher education". Vi har i denna rapport använt den ursprungliga ordalydelsen forskning och högre utbildning.

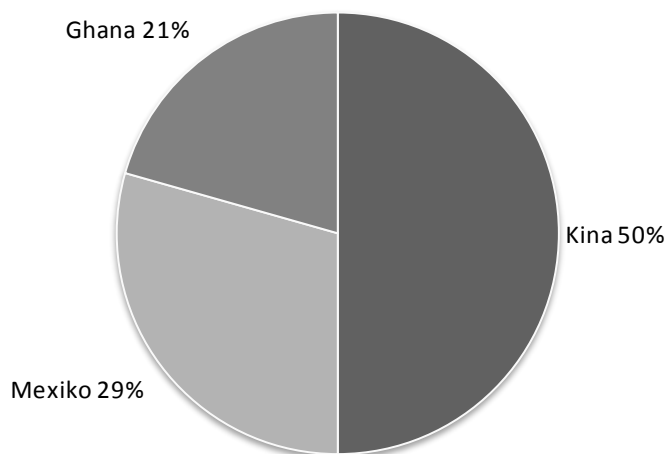
Figureerna i kapitel två redovisar enkätfrågorna på engelska, såsom de var ställda i enkäten.

Enkäten skickades ut den 18 december 2013, och utskicket följdes av en påminnelse den 7 januari 2014. Enkätens sista svarsdag var den 10 januari.

Vi har även tagit del av stipendiaternas rapporter där de svarar på frågor om sin masterutbildning, vistelsen i Sverige och tankar om framtiden.

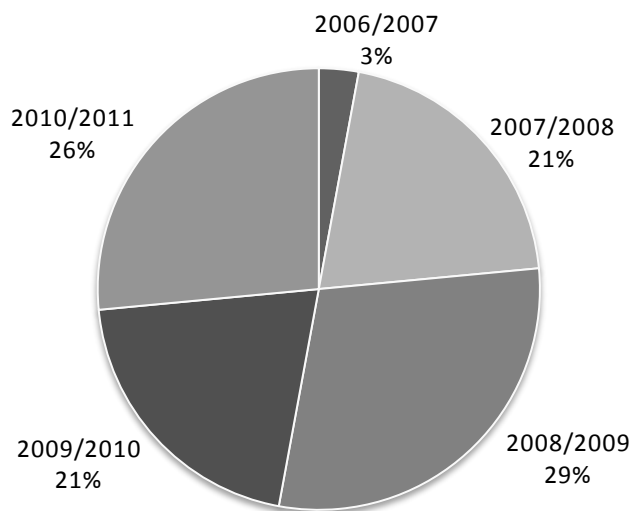
2. Stipendiaternas fortsatta karriärer

I detta kapitel redovisar vi resultat från den enkät som vi skickade till stipendiaterna. Vi har även tagit del av stipendiaternas rapporter som de lämnat till STINT i slutet av sin tvååriga vistelse i Sverige. Återgivna citat är hämtade ur enkätsvaren. Figur 3 visar att hälften av enkätrespondenterna kom till Sverige från Kina, nästan 30 procent från Mexiko och drygt 20 procent från Ghana.

Figur 3 Andel enkätrespondenter fördelat på hemland

Figur 4 visar att det, bortsett från år 2006/2007, finns en god spridning bland respondenterna vad gäller vilket år de påbörjade utbildningen i Sverige.

Figur 4 Andelen enkätrespondenter fördelat på vilket år de påbörjade sin masterutbildning i Sverige

2.1 Var befinner sig stipendiaterna nu?

I enkäten frågade vi var stipendiaterna befinner sig nu, och som Tabell 2 visar befinner sig de flesta i Sverige eller i Kina. De som svarat att de nu befinner sig i Kina, Mexiko

eller Ghana har återvänt till sina respektive hemländer. Av dem som befinner sig i Sverige kommer fem från Mexiko, fyra från Kina och fyra från Ghana.

Tabell 2 Antal respondenter per nuvarande bosättningsland och år för påbörjad masterutbildning.

Land/år	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Andel
Sverige	1	1	3	6	2	38 %
Kina	0	2	5	1	3	32 %
Mexiko	0	1	1	0	1	9 %
Ghana	0	1	0	0	1	6 %
Annat	0	2	1	0	2	15 %
Totalt	1	7	10	7	9	100 %

Vad gäller andra länder (Annat) bor två personer från Kina nu i Nederländerna respektive Schweiz, två personer från Mexiko i Frankrike respektive USA, och en person från Ghana i Kanada.

Vi frågade enkätrespondenterna om deras fortsatta karriärer direkt efter masterutbildningen i Sverige. Som framgår av Tabell 3 har 12 av de 34 stipendiaterna (35 procent) fortsatt en akademisk karriär efter sin masterutbildning i Sverige, tio av dessa tolv påbörjade en forskarutbildning och de övriga två svarar att de arbetar som *lecturer*, vilket torde motsvara adjunkt eller motsvarande, eller möjligen universitetslektor. Sex av tolv stannade kvar för att genomföra sin forskarutbildning i Sverige. Tre personer återvände till sina hemländer och resterande tre reste vidare till Kanada, Frankrike respektive Schweiz. Tabell 3 visar också vid vilka lärosäten och inom vilket vetenskapligt område som respondenterna har fortsatt sin akademiska karriär.

Tabell 3 Respondenternas hemland och var (land, lärosäte och vetenskapligt område) de har valt att fortsätta sin akademiska karriär.

Hemland	Land de arbetar i	Lärosäte	Vetenskapligt område	Nivå/position
Kina	Sverige	Göteborgs universitet	<i>Quantum Chemistry</i>	Doktorand
Kina	Sverige	Karolinska institutet	<i>Vascular biology</i>	Doktorand
Kina	Schweiz	ETH Zurich	<i>Biomedical Engineering</i>	Doktorand
Kina	Kina	South China Normal University	<i>Film and Art</i>	Adjunkt (<i>Assistant lecturer</i>)
Mexiko	Sverige	Göteborgs universitet	<i>Spanish literature</i>	Doktorand
Mexiko	Frankrike	ENSAM - Arts et Métiers ParisTech	<i>Energy design of buildings</i>	Doktorand
Mexiko	Mexiko	Tecnologico de Monterrey	<i>Industrial Engineering</i>	Doktorand
Ghana	Sverige	Chalmers tekniska högskola	<i>Energy and Environment</i>	Doktorand
Ghana	Sverige	Jönköping International Business School	<i>Business Administration</i>	Doktorand
Ghana	Kanada	University of Calgary Haskayne School of Business	<i>Management</i>	Doktorand
Ghana	Ghana	Kwame Nkrumah University of Science and Technology	<i>Lecturing</i>	Adjunkt (<i>Lecturer</i>)
Ghana	Sverige	Linköpings universitet	<i>Environmental Technology and Management</i>	Doktorand

65 procent (22 personer) skaffade sig en sysselsättning utanför akademien och de flesta av dem arbetar på privata företag. Någon arbetar vid FN i USA och ett par vid

myndigheter i sina hemländer. Som framgår av Tabell 4 återvände de flesta av dem som kom från Kina till sitt hemland för att arbeta. Två personer från Kina började arbeta i Sverige och en delvis i Nederländerna. Av de tre personerna från Ghana var det en som återvände till hemlandet, en stannade kvar i Sverige och en person började arbeta i Kanada. Tre av stipendiaterna från Mexiko stannade i Sverige för att arbeta, två återvände till hemlandet och en fick arbete i USA.

När vi jämför vilket område eller sektor de först fick arbete inom med utbildningens inriktning kan vi se att en klar majoritet fick arbeten som stämmer överens med utbildningens inriktning (tredje kolumnen). Respondenterna fick även i enkäten ange vilken nivå eller position de arbetade på, och av svaren att döma fick samtliga respondenter kvalificerade positioner i linje med utbildningen.

Tabell 4 Respondenternas hemland, vart de först arbetade efter sin masterutbildning och om arbetet var i linje med utbildningens inriktning.

Hemland	Land de arbetar/arbetade i	I linje med utbildningens inriktning
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina	Oklart
Kina	Kina	Ja
Kina	Kina och Nederländerna	Oklart
Kina	Sverige	Ja
Kina	Sverige	Ja
Mexiko	Sverige	Ja
Mexiko	Mexiko	Ja
Mexiko	Mexiko	Ja
Mexiko	Sverige	Ja
Mexiko	USA	Ja
Mexiko	Sverige	Ja
Ghana	Sverige	Ja
Ghana	Ghana	Ja
Ghana	Kanada	Ja

2.2 Stipendiets betydelse och påverkan

Det råder inga tvivel om att STINT Scholarship for Academic Excellence har varit viktigt för dem som mottagit stipendiet.

Enligt 53 procent av enkätrespondenterna var Sverige deras förstahandsval vad gäller vilket land de ville genomföra sin masterutbildning i. Bland de 47 procent som anger något annat land handlar det närmast uteslutande om USA och Storbritannien. Två personer beskriver att de inte hade något förstahandsval eftersom de sökte sig till Sverige först när de blev tipsade om stipendiet. En respondent som var erbjuden flera stipendier beskriver hur restriktioner avseende det ena var avgörande för valet att åka till Sverige:

I first wanted to study in UK because there would be no language barrier and UK is also very popular in Ghana. I had a full scholarship from a university there which covered tuition, living allowance and round trip ticket to and from the UK. But the UK scholarship had the condition that I had to return to Ghana immediately after my study which I think was too restrictive, so I accepted the STINT offer.

Samtliga 34 respondenter svarar i enkäten att stipendiet från STINT var avgörande för deras val att studera i Sverige. Vad gäller beslutet att studera utomlands överlag är det 59 procent som svarar att stipendiet från STINT var avgörande. Bland kommentarerna framkommer att individens och familjens ekonomiska situation hade en avgörande betydelse för huruvida det ens var möjligt att studera utomlands. Flera av respondenterna beskriver att utan ett stipendium hade de fortsatt att arbeta för att själva spara pengar för att kunna finansiera sin vidareutbildning. Stipendiet från STINT, med full finansiering för resa och levnadskostnader, har varit avgörande för stipendiaternas möjligheter att studera utomlands:

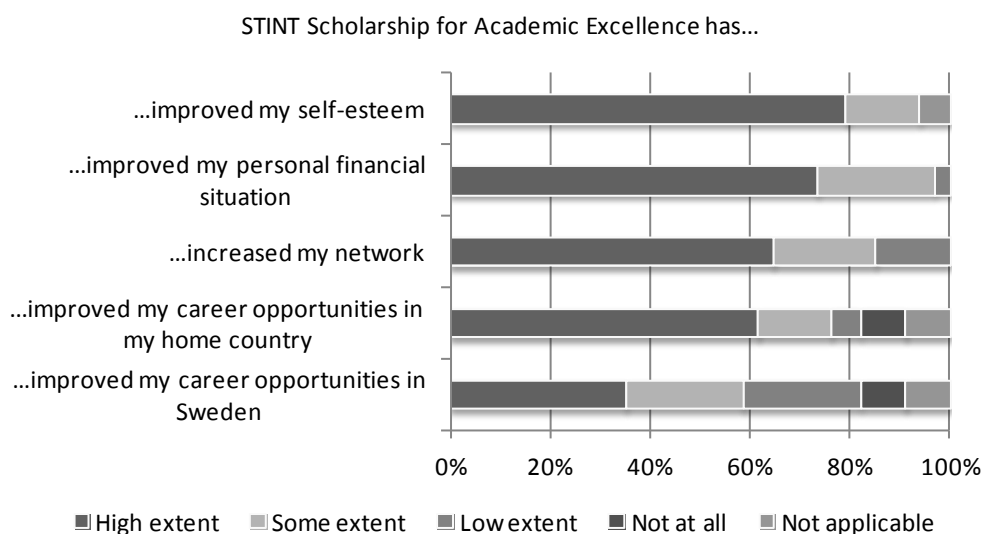
Because my family couldn't afford the cost of further studies I had no plan of starting a master's degree in 2007. My plan was to complete my BSc. program, look for a job, make some savings before furthering my education. STINT indeed was GOD SENT.

En handfull respondenter beskriver att de planerade att studera utomlands oavsett i vilket land men att stipendiet, med så goda villkor, var avgörande för att det blev Sverige. Några menar att de redan hade siktat in sig på de skandinaviska eller nordiska länderna och stipendiet gav dem en unik möjlighet att lära sig mer om svensk kultur och det svenska utbildningssystemet. Enligt 68 procent av respondenterna har stipendiet haft betydelse för deras nuvarande sysselsättning. Bland svaren framkommer att stipendiet och masterutbildningen har varit viktiga oavsett om stipendiaten valt en akademisk karriär eller inte samt om man stannat i Sverige eller rest vidare till ett annat land. Några framhåller att betydelsen helt naturligt beror på att de nu arbetar inom samma inriktning eller ämnesområde som de utbildade sig inom. I vissa fall har själva erhållandet av stipendiet fungerat som en merit i sig och i andra fall har färdigheter och annan kompetens som de tillägnat sig under masterutbildningen lett till förbättrade karriärmöjligheter. Några uttrycker att de av olika anledningar ville stanna i Sverige för att arbeta eller studera vidare:

Since I got the scholarship from Sweden, I decided to stay in Sweden during my PhD study to contribute back.

I wouldn't be working in Sweden and Ericsson if I wouldn't have got the scholarship in the first place.

Som Figur 5 visar har stipendiet haft stor personlig betydelse för stipendiaterna. Totalt 94 procent svarar att deras självförtroende, i viss eller hög utsträckning, har förbättrats. Enligt 98 procent har stipendiet, i viss eller hög utsträckning, resulterat i en förbättrad ekonomisk situation för individen. Stipendiet har också, men i något lägre utsträckning, lett till ett utökat nätverk. Enligt 77 procent har stipendiet, i viss eller hög utsträckning, lett till förbättrade karriärmöjligheter i hemlandet medan 59 procent svarar att det lett till bättre karriärmöjligheter i Sverige.

Figur 5 Stipendiets betydelse för individen.

Stipendiet har på flera sätt inneburit unika möjligheter för stipendiaterna att dels kunna resa och studera utomlands men även att leva och arbeta i andra länder än hemlandet och Sverige, vilket åskådliggörs av följande citat ur enkäten:

I was able to study abroad as an exchange student for 6 months and my scholarship from STINT continued to cover as long as my courses abroad counted towards my degree in Sweden. This was a big opportunity to expand my experience in another country. Also SSAFE did not restrict us in terms of where we can work or pursue further education after our master study in Sweden.

Achieving a master's degree from a high-class university like Chalmers University has really boosted my job prospects all over the world. The high grades I achieved while studying was highly due to the fact that all my expenses were catered for by STINT and this eliminated financial problems I previously encountered during my previous university studies, leading to peace of mind.

Vi bad även enkätrespondenterna att genom fritext dela med sig av ytterligare erfarenheter från stipendiet och sin vistelse i Sverige. Bland svaren framkommer en klar bild av att stipendiaternas erfarenheter helt och hållet är positiva. De beskriver stipendiet som avgörande och att erfarenheten av att ha vistats i Sverige, lära sig om ett nytt utbildningssystem och ta del av en för dem ny kultur har fått dem att växa som människor. De är mycket stolta över att ha blivit utvalda och beskriver erfarenheterna som stipendiet givit som något de kommer bära med sig för resten av livet:

All my impressions are more than positive, I am extremely grateful for all the help and support I received from STINT and their exemplary staff. I am a grateful and proud former STINT scholarship holder.

It was a great opportunity! Attending to the Nobel Ceremony was great! Studying in Sweden thanks to the scholarship has been a great challenge that helped me grow as a person, it allowed me to learn and now work with something I really like, it has been one of the best things in my life. I am very thankful!

Stipendiaterna beskriver i enkäten och i sina rapporter att de har känt sig väl omhändertagna av STINT och av den dåvarande respektive nuvarande koordinatören för programmet. De har känt en gemenskap med andra stipendiater och givits flera

tillfällen att träffas. Att ha fått delta under ceremonin för utdelningen av Nobelpriset är något som många nämner och uppskattar högt.

Några uttrycker även att de önskar att fler kunde få ta del av den här typen av stipendium och att det är synd att programmet har avslutats. Flera av stipendiaterna beskriver att de önskar att de kunde ge mer tillbaka men att det svenska systemet gör det svårt att till exempel stanna i Sverige för att arbeta. De har dock förståelse för att omständigheter som dessa sträcker sig utanför vad STINT kan påverka.

2.3 Stipendiaternas nuvarande relationer med Sverige

Den tredje utvärderingsfrågan (se avsnitt 1.2) rör stipendiaternas nuvarande relationer med Sverige. Som beskrivits ovan lever minst 13 av stipendiaterna i Sverige idag. I enkäten har vi ställt följande fråga: *Are you still in touch with the following from your time in Sweden?* Svaren redovisas i Tabell 5. På denna enkätfråga har det varit möjligt att svara både *Yes, privately* och *Yes, professionally*. Nästan alla respondenterna har en privat kontakt med sina tidigare studiekamrater, och elva av dem har även en professionell kontakt med dem. Cirka hälften har en privat kontakt med programkoordinatören på STINT (den tidigare eller nuvarande). I intervjun med tidigare programkoordinator och bland enkätsvaren framkommer att de främst håller kontakten via sociala medier och mejl. Många av stipendiaterna har även kontakt med tidigare lärare, både på ett privat och professionellt plan, till exempel då lärare har ställt upp som referens vid jobbansökningar. De flesta har ingen kontakt med annan personal vid det lärosäte där de genomförde sin masterutbildning, men det finns några exempel på både privat och professionell fortsatt kontakt.

Tabell 5 Stipendiaternas nuvarande relationer/kontakter med Sverige.

Contact with...	Yes, privately	Yes, professionally	No, not at all
Fellow students	32	11	1
Coordinator at STINT	16	2	15
Lecturers	12	16	10
Other employee at the university	9	6	18

Åtta av respondenterna beskriver sina nuvarande relationer med Sverige genom fritext. Följande citat är exempel på sådana frisvar:

I am going to get married with a class mate this year.

I am in touch with other STINT Scholarship for Academic Excellence fellows. I am also in touch with many friends from my time in Sweden. Some have become lifetime friends.

My lecturers have been hugely helpful as references for job applications.

Några framför att de, genom att berätta om sina egna erfarenheter, gärna bidrar till att hjälpa andra eller framtida stipendiater.

3. Programmets betydelse för lärosätena

I detta kapitel redovisas i vilken utsträckning de svenska lärosätena bedriver samarbete med utvalda utländska lärosäten och om samarbetena har någon koppling till de forna stipendiaterna. Vi behandlar även frågan om hur många studenter från utvalda utländska lärosäten som har sökt svenska masterutbildningar men inte fått stipendium från STINT. Resultaten baseras på intervjuer och mejlkorrespondens med internationella koordinators från fyra av de utvalda utländska lärosätena (Zhejiang University, Peking University, Tsinghua University och ITESM), samt fem av nio svenska lärosäten.

3.1 Samarbeten mellan de svenska och utländska lärosätena

I intervjuerna framkommer att de svenska och utländska lärosätena har ett flertal olika typer av samarbeten med varandra, främst avseende bilaterala studentutbytesprogram, forskarutbyten och Erasmus Mundus-program. Ett flertal av de samarbeten som bedrivs mellan lärosätena inleddes redan innan STINT Scholarship for Academic Excellence startade och har nu pågått under många år, men det finns också exempel på nya samarbeten. Ett sådant är C-Campus, ett internetbaserat samverkanscentrum som etablerades 2012 som ett samarbete mellan KTH och Tsinghua University för att fördjupa samverkan inom forskning, utbildning, innovation.

Samtliga intervjuade svenska lärosäten berättar att de har någon typ av samarbete med de tre utvalda kinesiska universitet; framför allt tar de årligen emot ett stort antal kinesiska utbytesstudenter. KNUST i Ghana är det utländska lärosäte som svenska lärosäten i minst utsträckning samarbetar med – enligt våra intervjuer är det endast Chalmers som har ett studentutbytesavtal med KNUST. Intervjuade representanter vid de utländska lärosätena berättar att de dessutom har ett flertal studentutbytesprogram med flera andra svenska lärosäten som inte varit föremål för programmet.

3.2 Sverige som val av studieland

Representanter för universiteten i Kina berättar i intervjuer att Sverige sällan är förstahandsval för kinesiska studenter som väljer att studera utomlands. Kinesiska studenter söker sig i istället till universitet i USA och Kanada, och när det kommer till Europa är Storbritannien, Tyskland och Frankrike de mest populära studieländerna. Däremot menar ett av de kinesiska lärosätena att Sverige är populärt för studier i norra Europa eftersom kinesiska studenter ofta har en god kännedom om det svenska utbildningssystemet och för att svensk utbildning fram till 2011 var avgiftsfri för studenter utanför EU.

En fråga är hur många studenter från de utvalda utländska lärosätena som sökt svenska masterutbildningar men inte fått stipendium från STINT. Som framgår i avsnitt 1.1 har Statistiska Centralbyrån och Universitetskanslerämbetet sammanställt statistik över antalet utländska studerande i Sverige vilken visar att ett stort antal studenter från Kina, Mexiko, Ghana och Sydkorea väljer att studera i Sverige varje år. Däremot saknar vi tillförlitliga uppgifter om hur många studenter från respektive utvalt lärosäte som har sökt utbildningar i Sverige, samt vilken andel av siffrorna i tidigare nämnd statistik som avser studerande på masternivå. Frågan om antalet utländska studenter som sökt svenska masterutbildningar har ställts till de utvalda utländska och svenska lärosätena. Enligt intervjuer söker uppskattningsvis 15-20 studenter från respektive kinesiskt lärosäte utbytesstudier i Sverige årligen, en siffra som varit relativt stabil sedan programmet startade 2005. Motsvarande siffra saknas dock för KNUST, ITESM och KAIST.

På frågan om STINT Scholarship of Academic Excellence var välkänt på de utländska lärosätena menar koordinators vid Zhejiang University och Peking University att programmet inte var särskilt välkänt på lärosätena, vilket de främst anser berodde på att stipendiet tilldelades ett litet antal studenter per lärosäte. Alla intervjuade

utländska lärosäten har stipendieprogram för utlandsstudier som rymmer betydligt fler stipendiater, och dessa tenderar att vara mer välkända och efterfrågade. Respondenter vid ett par utländska lärosäten påpekar att urvalet av kandidater gjordes genom att en programansvarig vid lärosätet rekommenderade framstående studenter att söka sig till Sverige för att kvalificera sig som stipendiat, varför initiativet till studier i Sverige inte alltid kom från studenten. Därför spreds inte information om programmet studenterna emellan, och programmet blev inte heller särskilt känt på dessa två lärosäten.

De intervjuade vid ITESM och Tsinghua University berättar att programmet blev relativt välkänt bland studenterna efter att ha pågått ett par år, och det förekommer fortfarande att studenter frågar efter programmet. Representanten för ITESM menar att USA blir allt mindre eftertraktat som mottagarland för mexikanska studenter till förmån för Europa. Samma respondent säger att Sverige blir mer och mer populärt tack vare att Sverige har ett par välrenommerade tekniska högskolor med bra utbildningar inom ingenjörsvetenskaper, vilket ligger i linje med ITESMs utbildningar.

3.3 Programmets betydelse för fortsatt samarbete

Alla intervjuade representanter för svenska och utländska lärosäten är överens om att det finns ett brett och väl utvecklat samarbete mellan svenska och utvalda utländska lärosäten. Däremot anser de intervjuade att det är svårt att härleda deras samverkan till ett specifikt stipendieprogram och de flesta menar istället att tidigare nämnda samarbeten är en del i lärosätenas övergripande arbete med ökad internationalisering som pågått under många år.

Stipendieprogrammet har varit mycket uppskattat bland stipendiater och de utländska lärosätena, men vid intervjuer med svenska lärosäten framkommer att det är få som hört talas om programmet. En förklaring kan ligga i att ett flertal av de som kom i kontakt med programmet har bytt tjänst och varit svåra att nå för intervju. En annan orsak kan vara att de i Sverige som hade mest kontakt med stipendiaterna var programansvariga för respektive utbildning, vilka saknar en övergripande bild av hur internationella samarbeten ser ut på lärosätetsnivå.

Som tidigare nämnts förekommer uppgifter om att programmet var alltför litet i omfång för att utmärka sig bland den mängd av andra stipendieprogram och utbytesprogram som finns på lärosätena. På grund av att det redan fanns ett väl fungerande samarbete mellan de svenska och utländska lärosätena när stipendieprogrammet startade, var detta snarare en produkt av redan väl fungerande samverkan än källan till nya eller förbättrade relationer.

Ett flertal respondenter vid svenska lärosäten anser att programmets utformning gav få anledningar till direktkontakt med de utländska lärosätena. STINT skötte all kontakt med de utländska lärosätena under hela urvalsprocessen, och hade även viss kontakt med de svenska lärosätena, varför det inte knöts några nya band lärosätena emellan. Ett par representanter för svenska lärosäten säger att de gärna hade haft större insikt i hur många studenter de tog emot genom programmet och liknande stipendieprogram. Det har dock varit svårt eftersom stipendiaterna registrerades tillsammans med andra utbytesstudenter, och blev osynliga i den svenska statistiken.

3.4 Spill over-effekter

I intervjuerna har det framkommit några exempel på så kallade spill over-effekter från programmet, det vill säga effekter på de som inte var direkt föremål för programmet.

I en intervju berättas att en student från ett av de kinesiska lärosätena blev vald som kandidat av det egna lärosätet och intervjuades därefter av STINT. Studenten blev inte utvald som stipendiat men valde ändå att studera i Sverige med andra medel.

Som nämnts satte de utländska lärosätena själva urvalskriterier för att nominera studenter till stipendiet. Representanten för ITESM berättar att de hade en tuff och

omfattande urvalsprocess som bland annat ställde krav på tidigare internationell erfarenhet, tvåspråkighet och gärna kunskaper i ett tredje språk. Det hände då att studenter tog lektioner i det svenska språket redan innan urvalsprocessen startat för att lättare kvalificera sig, och för att ha kunskaper i svenska språket om de väl skulle bli utvalda som stipendiater.

Vid intervjuerna med svenska och utländska lärosäten framkommer att programmet har lett till ett informellt utbyte av kulturella och akademiska erfarenheter. Representanter för utländska lärosäten berättar att tidigare stipendiater fungerar som ambassadörer för Sverige när de återvänder hem efter sin masterutbildning. Alla stipendiater verkar, enligt representanter för lärosätena, mycket nöjda med sin utbildning i Sverige, och berättar gärna om sina upplevelser. Representanter för de svenska lärosäten som mottagit stipendiater berättar också att stipendiaterna fungerade som ambassadörer för sina hemländer. Stipendiaterna presterade ofta mycket väl på sina utbildningar och fick rykte om sig att vara duktiga, samt talade mycket väl om sina hemuniversitet.

4. Slutsatser och reflektioner

STINT Scholarship for Academic Excellence har gett 50 personer från Kina, Mexiko, Ghana och Sydkorea en mycket värdefull möjlighet att genomföra en tvåårig masterutbildning i Sverige. Vistelsen och utbildningen i Sverige har på många sätt förbättrat stipendiaternas framtida karriärmöjligheter, både i hemlandet och i andra länder. Stipendiaterna uttrycker en stor tacksamhet för denna möjlighet.

Som utvärderingen visar har programmet varit framgångsrikt i de flesta avseenden. Vistelsen i Sverige har bidragit till stipendiaternas personliga utveckling, förbättrat deras ekonomiska situation och gett dem ovärderliga erfarenheter vad gäller utbildning, nya internationella kontakter samt vänner för livet. De flesta av dem som fått en anställning utanför akademien arbetar i privata företag och för i stort sett samtliga stipendiater är arbetet i linje med deras masterutbildning. De flesta av dem som fortsatt sina akademiska studier har valt att stanna i Sverige för sin forskarutbildning. Någon har enligt uppgift valt att stanna för att ”kunna ge något tillbaka till Sverige” och någon har funnit sin livskamrat här.

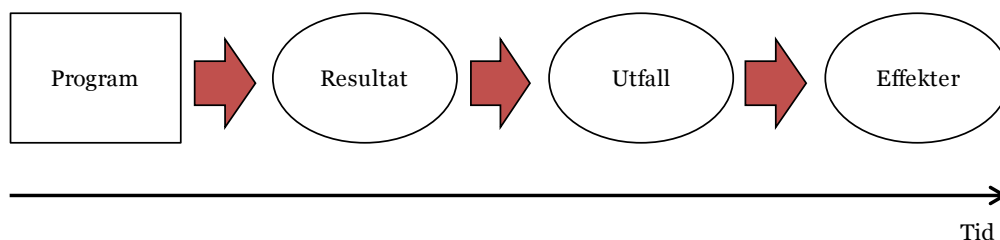
STINT utgjorde ett viktigt stöd för stipendiaterna under deras vistelse i Sverige. Det faktum att hälften av respondenterna har en fortsatt privat kontakt med programkoordinatören efter sin utbildning visar att kontakten har varit, och är, viktig.

Stipendiaterna vittnar om hur inte bara de själva dragit nytta av stipendiet utan också deras familjer, eftersom programmet har hjälpt dem att finansiera en utbildning som de annars inte skulle haft råd med. Det har också bildats nya kulturella band länder emellan genom att forna stipendiater nu fungerar som ambassadörer för Sverige och för sina hemländer.

Förutom programmets betydelse för stipendiaterna har vi i denna utvärdering fokuserat på dess effektmål, det vill säga om och hur programmet har stimulerat till långsiktig internationell samverkan inom forskning och högre utbildning. Det är tydligt att programmet har stimulerat till internationell samverkan i så måtto att studenter från utländska lärosäten har genomgått en utbildning och därmed vistats i Sverige. Programmet kan också sägas ha lett till en viss samverkan mellan stipendiaterna som individer och de svenska värdlärosätena, samt i någon mån med andra lärosäten och företag i Sverige, i de fall stipendiaterna har fortsatt sina karriärer i Sverige. Programmet har därmed till del närmat sig en måluppfyllelse rörande högre utbildning, men eftersom effektmålet är *långsiktig internationell samverkan*, kan programmet ännu inte sägas ha nått målet. Beträffande forskning finns inga tecken på att programmet skulle ha haft en positiv påverkan på långsiktig internationell samverkan. Eftersom programmet riktade sig till masterstudenter saknas en direkt koppling till forskning, åtminstone inom ett överskådligt tidsperspektiv. Vi vet att flera av stipendiaterna har fortsatt som doktorander i Sverige och i andra länder, vilket på sikt möjligen kan leda till samverkan inom forskning.

Utifrån intervjuer med representanter för de svenska och utländska lärosätena är det tydligt att det finns en rad väl utvecklade samarbeten dem emellan. Samarbetena har i många fall etablerats innan STINTs stipendieprogram startade, men det finns också exempel på nya samarbeten som tillkommit under de år då programmet pågick. Samtliga lärosäten, svenska såväl som utländska, fäster stor vikt vid att ha goda relationer med varandra och uppskattar STINTs stipendieprogram som en möjlighet för studenter att studera utomlands. Enligt STINTs programkoordinatorer har mycket arbete lagts ned på att skapa relationer med de utländska lärosätena, samt på att hålla en viss kontakt med de svenska värdlärosätena. Det har gett de utländska lärosätena en god relation till STINT, och möjligen till Sverige som blivit mer välkänt på de utländska lärosätena. Programmet förefaller dock inte ha gett något påtagligt bidrag till att utveckla relationerna mellan utländska och svenska lärosäten, eftersom programmet inte erbjöd något naturligt sätt för dem att mötas. Programmet uppges också ha varit alltför litet för att märkas på lärosätetsnivå, vilket kan illustreras av att endast ett av de svenska lärosätena vi har varit i kontakt med sade sig känna till STINT Scholarship for Academic Excellence.

I utvärderingssammanhang talar man ofta effekt-, program- eller inventionslogiker för att förklara hur ett program leder till resultat, utfall och effekter. Resultat kan normalt konstateras tämligen snart, kanske redan under ett flerårigt programs genomförande. Efter ytterligare en tid, exempelvis i samband med programmets slut, kan ett vidare utfall ofta påvisas. Effekter kan som regel konstateras först några år efter programmets slut. Vilka tidsperspektiv som det är fråga om för ett specifikt program kan dock variera inom tämligen vida ramar. Figur 6 visar en effektlogik som också kan tillämpas för att illustrera sekvensen av resultat, utfall och effekter av ett program som STINT Scholarship for Academic Excellence.

Figur 6 Effektlogik.

Denna utvärderings konstateranden återfinns huvudsakligen i resultatellipsen, i form av stipendiaternas slutförda masterutbildningar och nyvunna och positiva erfarenheter av sin utbildning i Sverige. Vi kan också konstatera ett lite vidare utfall (den andra ellipsen), genom att stipendiater från programmets första omgångar har hunnit gå vidare i sina karriärer. Vi kan därmed på goda grunder sluta oss till att även senare omgångars stipendiater så småningom kommer att göra likartade karriärer. Det är dock ännu för tidigt för att kunna konstatera eventuella effekter i form av påverkan på långsiktig internationell samverkan inom forskning och högre utbildning. Därmed inte sagt att sådana effekter inte kan komma till stånd med tiden, exempelvis genom att de individer som nu forskarutbildar sig så småningom får forskartjänster och odlar samarbeten med forskare vid lärosäten i sina hemländer och i Sverige, men de kan i så fall knappast konstateras än på flera år.

Bilaga A Intervjupersoner

Maissa Al-Adhami	Karolinska institutet
Åsa Carlsson	Kungl. Tekniska högskolan
Cheng Feng	Zhejiang University
Åsa Grunning	Lunds universitet
Henrik Hofvendahl	Lunds universitet
Ma Lan	Peking University
Laura Medina	ITESM Campus Monterrey
Per Nilsson	Umeå universitet
Gustavo Perrusquia	Chalmers tekniska högskola
Zeng Qin	Tsinghua University
Jonathan Schalk	Uppsala universitet
Katarina Wiberg	Nationalmuseum, tidigare programansvarig på STINT
Ingela Åberg	Linnéuniversitetet

Bilaga B Enkät

STINT has initiated a review of the STINT Scholarship for Academic Excellence program (in short SSAE). The review is carried out by Faugert & Co (Technopolis Group, Sweden).

Since you participated in the SSAE program, you are asked to contribute to this survey and the review depends highly on your input. One of the key outcomes of the program is to a large extent reflected in your career after the completion of the Master program in Sweden.

The survey takes approximately 10-15 minutes to complete, depending on how elaborated answers you want to give. In the end of the survey there is room for comments or clarifications which is appreciated by the review team.

Your answers will be treated and presented anonymously. Please carry out the survey as soon as possible, but no later than Friday January 10th, 2014. The quality of the results from the survey is highly dependent of your response.

If you have any questions about the survey, please contact Malin Jondell Assbring, malin.jondellassbring@faugert.se

Best regards,

The Swedish Foundation for International Cooperation in Research and Higher Education

Background questions

1. Where did you live when you applied for the STINT scholarship?

- China
- Mexico
- Ghana
- South Korea
- Other, namely:

2. What academic year did you start your master's degree in Sweden?

- 2006/2007
- 2007/2008
- 2008/2009
- 2009/2010
- 2010/2011

Where are you now?

3. What is your current country of residence?

- China
- Mexico
- Ghana
- South Korea
- Sweden

— Other, namely:

4. If you pursued an academic career after your master's degree, please specify:

- In which country/countries did you study?
- At which university/universities?
- Which scientific field(s)?
- What level/position?

5. If you pursued a non-academic career after your master's degree, please specify:

- In which country/countries did you work?
- At which companies/organisations?
- What line(s) of business?
- What level/position?

6. If question 4 and 5 are not applicable for you, please describe your current occupation/situation:

Importance of the STINT Scholarship

7. Please assess to what extent the scholarship has improved the following:

Not at all, To a low extent, To some extent, To a high extent, Not applicable

- My career opportunities in Sweden
- My career opportunities in my home country
- Increased my network
- My personal financial situation
- My self-esteem
- Please comment:

8. Was Sweden your first hand choice to pursue your master's degree?

- Yes
- No, please specify which country was your first hand choice and why.

9. Was the STINT scholarship crucial for your decision to...

Yes, No

- ...study in Sweden?
- ...study abroad?
- Please motivate:

10. Is the STINT scholarship of any importance for your current occupation?

- Yes
- No
- Please specify:

Final questions

11. Are you still in touch with the following from your time in Sweden?

Yes, privately, Yes, professionally, No, not at all

- Lecturers

- Other employee at the university
- Fellow students
- Coordinator at STINT
- Other (please specify):

12. Please share with us any other positive or negative results of the STINT scholarship!

Thank you!

If you are interested, STINT would be happy to share the results of the review with you. Please let us know.

Faugert & Co Utvärdering AB
Grevgatan 15, 1 tr
114 53 Stockholm
Sweden
T +46 8 55 11 81 00
F +46 8 55 11 81 01
E info@faugert.se
www.faugert.se
www.technopolis-group.com